

afgive til Statsbanerne som Driftsfond. Jeg tilstaar, at denne Indretning er et af de mærkeligste Paafund, jeg endnu har set. At Statsbanerne behøve Driftskapital, er klart. Det gælder i øvrigt enhver Statsinstitution, det gælder Postvæsenet og Telegrafvæsenet, ethvert Ministerium og enhver Afdeling af Ministerierne. I den Henseende er Staten ikke anderledes stillet end enhver privat Virksomhed. Statsbanerne ere imidlertid den Statsinstitution, der behøver den største Driftskapital. Betydelige Summer ville stadig være bundne i Materialier som Skinner, Kul, Sveller, Tømmer og alle mulige andre Ting; ligesom der ogsaa maa findes en ikke ubetydelig kontant Kassebeholdning. Af de Oplysninger, som ledsage Lovforslaget, vil man se, at Statsbanernes Varebeholdning ultimo November var omtrent 6 Millioner Kr., og det ventes, at denne Varebeholdning maaske i Vinterens Løb kunde vokse saaledes, at den lagde Beslag paa $6\frac{1}{2}$ Million Kr. Hertil kommer saa den kontante Kassebeholdning, som Statsbanernes Administration siger ikke kan ansættes til mindre end 2 Millioner Kr. Herefter skulde altsaa Statsbanerne for Tiden lægge Beslag paa en Driftskapital af $8-8\frac{1}{2}$ Millioner Kr. Denne Sum, disse $8-8\frac{1}{2}$ Millioner Kr.; som Statsbanerne saaledes ligge inde med, det er Statsbanernes Driftsfond, det er de Midler, hvormed de besørge deres Drift, og disse Midler have Statsbanerne simpelt hen faaet af Statens Kassebeholdning. Netop dertil har Staten sine kontante Midler, for at den kan drive alle de forskellige Institutioner, som henhøre under den. Da nu imidlertid den ærede Minister finder, at det kniber noget med Kassebeholdningen, og han overhovedet gerne vil have nogle Penge ind i Kassen, siger han: Bare jeg kunde faa de $8-8\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som Statsbanerne ligge med. Ja, det er meget vel forstaaeligt, at den ærede Minister gerne vil have disse Penge ind; det var jo overhovedet behageligt, om man helt kunde undvære at bruge Penge til at holde Stats-husholdningen gaaende. Men da det nu ikke er saa lykkeligt, hvorledes bærer han sig saa ad? Han siger: Nu laaner jeg 7 Mill. Kr., og dem kalder jeg en Driftsfond; saa udbetaler jeg disse 7 Mill. Kr. til Statsbanerne, og samtidig betale Statsbanerne mig 7 Mill. Kr. tilbage af mit Tilgodehavende; saaledes faar jeg 7 Mill. Kr. disponible i Statskassen til hvilke som helst andre Øjemed. Den virkelige Mening med denne Transaktion er slet ikke at skaffe Statsbanerne en Driftsfond paa 7 Mill. Kr.;

thi Statsbanerne have en Driftsfond, som er baade 7 Mill. Kr. og mere til, men Meningen er at skaffe 7 Mill. Kr. til fri Raadighed for Ministeren til helt andre Øjemed end Statsbanerne. Hvorvidt det nu er ønskeligt at stille disse 7 Mill. Kr. til Disposition for Ministeren, er en Sag for sig; det kan være, at han ikke kan undvære dem, det kan ogsaa være, at han kan undvære dem; men hvad jeg har vanskeligt ved at forstaa, er, hvorfor det skulde være nødvendigt at bruge saadanne Fiksfakserier for at sige en saa simpel Ting som den: Jeg ønsker 7 Mill. Kr. ind i Statskassen. Det forekommer mig, at hvis den ærede Minister har ment, at han ved dette Arrangement kunde dække over den virkelige Mening, forudsætter han en Naivitet hos Folketinget, som er nær ved at være ydmygende. Jeg ved nok, at Regeringen bestaar af meget erfarne Politikere, men hvis den ærede Ministers politiske Erfaring gaar ud paa, at dette Blændværk skulde kunne dække over den virkelige Mening, saa forekommer det mig, at hans Respekt for Folketingets sunde Fornuft maa være overmaade ringe. Det er dernæst ganske vildledende at kalde denne Transaktion en Aktiverhvervelse for Staten, og i en Lov, som bl. a. ogsaa skal tjene til Vejledning for de Laangivere, som tænkes at skulle yde Laanet, bør der ikke være sagt noget, der er saa misvisende.

Hvis jeg i øvrigt et Øjeblik skulde opholde mig ved at undersøge, om der — helt bortset fra denne rent fiktive Ordning, at man tager disse 7 Millioner og flytter frem og tilbage med dem — skulde være nogen reel Betydning i eller Fordel ved at fastsætte, at en Del af den Driftskapital, som Statsbanerne ligge inde med, særlig skal betegnes som en Driftsfond, maa jeg tilstaa, at det ikke er mig muligt ret at faa fat paa, hvad den virkelige Fordel derved skulde være. Det er jo aabenbart, at Statsbanerne ligesom enhver anden Bedrift kræve vekslende Pengemidler, undertiden mere, undertiden mindre. Alt efter Aarstiderne, Forholdene, Konjunkturer og Priser, har man Brug snart for en noget større, snart for en noget mindre Sum. Undertiden behøve Statsbanerne maaske kun 6 Millioner eller endog mindre, til andre Tider 8 eller maaske 9 Millioner. Forholdet har da hidtil været det ganske simple, at naar Statsbanerne have Penge til overs, indbetales de i Statskassen, og naar Banerne behøve flere Penge end hidtil, henvende de sig til Statskassen og faa, hvad de mangle. Er det da nu, naar